

LATVIJAS LAUKU ATTĪSTĪBAS PROGRAMMA

(2014.-2020.)

**Plānotais atbalsts
AUGĻKOPJIEM**

«Rudens lauku diena»

LV augļkopības institūts
Dobele, 04.09.2014.

Īsumā, «saviem vārdiem»:

1) Jaunajiem lauksaimnieki => var iegādāties zemi, kur ierīkot ilggadīgos stādījumus, pirkt stādāmo materiālu, kas paredzēts ilggadīgo stādījumu ierīkošanai augļkopībā (izņemot zemeņu stādus), kā arī tehniku, lai to apsaimniekotu u.tml.

2) Mazās saimniecības => tehnikas un aprīkojumu iegāde, stādāmā materiāla iegāde, kas paredzēts ilggadīgo stādījumu ierīkošanai augļkopībā (izņemot zemeņu stādus) u.tml.

3) Esošās saimniecības, kam jau ir stādījumi => var paplašināties, modernizēties, kooperēties, mācīties u.tml.

4) Var īstenot projektus ar LEADER pieeju => mājražošanā, pamatlīdzekļu un ilggadīgo stādījumu iegāde, tirdzniecības vietu iekārtošana, u.c.

5) Platību maksājumi IDIV un BLA – augļiem, ogām, dārzeņiem.

LAP 2014-2020 sagatavošanas process

- **14.03.2014.** Latvijas Lauku attīstības programma 2014.-2020.gadam **iesniegta** Eiropas Komisijā
- **atkārtoti 15.04.2014.** programma iesniegta Eiropas Komisijā SFC2014 sistēmā pēc tās pilnīgas izveides
- Saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Eiropas Padomes Regulas (ES) Nr. 1303/2013 29.pantu, **EK apsvērumi** par Latvijas Lauku attīstības programmu 2014.-2020.gadam saņemti **š.g. 23.jūlijā**
- **Šobrīd noris neformālās sarunas** starp LV un EK, par saņemtajiem EK apsvērumiem, kuras plānots pabeigt 2 mēnešu laikā, lai vienotos par precizēto LAP redakciju – EK atkārtotai **3 mēnešu** saskaņošanai, programmas apstiprināšanai.

LAP 2014.-2020.gadam indikatīvie pasākumu uzsākšanas ātrākie termiņi

Gads	2014												2015											
Ceturksnis	I			II			III			IV			I			II			III			IV		
Mēnesis	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
Zināšanu pārnese un informācijas pasākumi																								
Konsultāciju pakalpojumi																								
Investīcijas materiālajos aktīvos																								
Lauku saimniecību un uzņēmējdarbības attīstība																								
Pamatpakalpojumi un ciematu atjaunošana lauku apvidos																								
Ieguldījumi mežu attīstībā un mežu dzīvotspējas pilnveidošanā																								
Ražotāju grupu un organizāciju izveide																								
Agrovide un klimats																								
Bioloģiskā lauksaimniecība																								
Natura 2000 maksājumi																								
Maksājumi apgabaliem, kuros ir dabas ierobežojumi																								
Sadarbība																								
LEADER																								

leguldījumi materiālajos aktīvos (501 milj.EUR)

- Visas atbalstāmās aktivitātes varēs iesniegt **vienā projekta iesniegumā**
- Projektu pieņemšanu apakšpasākumos *Atbalsts ieguldījumiem lauku saimniecībās* un *Atbalsts ieguldījumiem pārstrādē* plānots uzsākt 09.2014

Atbalsts ieguldījumiem lauku saimniecībās

Apakšpasākumā pretendents ir:

- **lauku saimniecība**, kas ražo lauksaimniecības produktus;
- **juridiska vai fiziska persona**, kas plāno izveidot lauku saimniecību, lai uzsāktu lauksaimniecības produktu ražošanu;
- **atbilstīga** lauksaimniecības pakalpojumu **kooperatīvā sabiedrība** (visā saistību periodā ir atbilstīga)

Atbalsts ieguldījumiem lauku saimniecībās

Atbalstāmās aktivitātes:

- jaunu iekārtu, tehnikas, aprīkojuma, informācijas tehnoloģiju un programmu nodrošinājuma iegāde un uzstādīšana, kas paredzētas lauksaimniecības produktu ražošanai un iepakojšanai
- **ilggadīgo augļkopības kultūraugu (izņemot zemenes) stādu iegāde, stādījumu balstu sistēmu, žogu, žogu balstu iegāde, uzstādīšana un stādījumu ierīkošana**
- lauksaimniecības produktu ražošanai paredzētu jaunu būvju būvniecība, esošo būvju rekonstrukcija
- vispārējās izmaksas

Atbalsts ieguldījumiem lauku saimniecībā

Atbalsta veids un apjoms

Atbalsta intensitāte ir līdz 40% un tiek diferencēta atkarībā no investīciju vai atbalsta pretendenta veida un ieguldījuma mērķa:

- būves - 40%
 - pirmais traktors – 20-40%,
 - katrs nākamais traktors – 30%
 - agregāti, iekārtas -30-40%
- Papildus atbalsta intensitāte:
- līdz 20% investīcijām, ko veic jaunais lauksaimnieks lauku saimniecībā, bet nepārsniedzot **400 000 EUR attiecināmo izmaksu apmēru**
 - līdz 10% investīcijām būvniecībā, kas tiek veiktas zālēdāju lopkopības nozarē (atgremotāji un zirgu dzimtas dzīvnieki)
- Atbalsta pretendentiem, kuri plāno uzsākt nepārstrādāto lauksaimniecības produktu ražošanu, pirmā iesniegtā projekta attiecināmo izmaksu summa nepārsniedz **300 000 EUR**

Atbalsts ieguldījumiem pārstrādē

Apakšpasākumā pretendents ir:

- **pārstrādes uzņēmums** - juridiska persona, kas lauksaimniecības produktu pārstrādes uzņēmumā nodarbojas ar lauksaimniecības produktu pārstrādi
- **jauns pārstrādes uzņēmums** - juridiska persona, izņēmuma gadījumā, ja ir pierādīta projekta reālā dzīvotspēja un izejvielu nodrošinājums
- **mājražotājs** - juridiska persona, kas nodarbojas ar lauksaimniecības produktu pārstrādi mājas apstākļos

Pārstrādes uzņēmumiem, kuru apgrozījums kopā ar saistītiem uzņēmumiem pārsniedz 200 milj. EUR vai kuros strādā vairāk nekā 750 darbinieku, atbalstu nepiešķir.

Atbalsts ieguldījumiem pārstrādē

Atbalstāmās aktivitātes:

- jaunu iekārtu, tehnikas, aprīkojuma, informācijas tehnoloģiju un programmu nodrošinājuma iegāde un uzstādīšana, **kas paredzētas lauksaimniecības produktu pārstrādei un iepakošanai**
- lauksaimniecības produktu pārstrādei paredzētu jaunu būvju būvniecība, esošo būvju rekonstrukcija
- vispārējās izmaksas

Atbalsts ieguldījumiem pārstrādē

- Īstenojot pārstrādes projektu jābūt sadarbības līgumam par izejvielu piegādi pie projekta iesniegšanas, vai jāiepērk vietējo lauksaimnieku saražotās pamatizejvielas ne mazāk kā
 - Gaļas pārstrādē 30%
 - **Augļu un dārzeņu pārstrādē 20%**
 - Maize, miltu izstrādājumi – 50%
 - Pārējos sektoros 70%
- Projektu uzraudzības periodā vietējo pamatizejvielu īpatsvars jāpalielina par 10% trešā gada beigās pēc lēmuma par atbalsta piešķiršanu
- Atbalsta pretendentiem, kuri plāno uzsākt lauksaimniecības produktu pārstrādi, pirmā iesniegtā projekta attiecināmo izmaksu summa nepārsniedz 300 000 EUR

Atbalsts ieguldījumiem pārstrādē

Atbalsta veids un apjoms

- *Lauksaimniecības produktu pārstrādes attīstībai atbalsta intensitāte ir līdz 30% un tiek diferencēta atkarībā no investīciju vai atbalsta pretendenta veida, apgrozījuma lieluma un ieguldījuma mērķa*

Nr.p .k.	Attiecināmo izmaksu veids	Apgrozījums, EUR				
		0	Līdz 70 000	70 001- 2 000 000	2 000 001 – 10 milj.	10 milj. – 500 milj.
1.	Būves un iekārtas	30 %	30%	30%	20%	20%
2.	Ražotājiem mājas apstākļos, ja projekta rezultātā tiek izveidots pilnībā reģistrēts vai atzīts uzņēmums	-	40%	30%*	-	-

* apgrozījums līdz 200 000 EUR

- Papildus atbalsta intensitāte līdz 10%, ja pārstrādes uzņēmumā ražo pārtikas kvalitātes shēmas produktus, ievieš inovāciju vai eksporta zīmola produktu ražošanu

Maksimālais atbalsta apjoms

Programmēšanas periodā vienam atbalsta pretendentam kopējā attiecināmo izmaksu summa:

- visos investīciju pasākumos kopā nepārsniedz 4 000 000 EUR, kooperatīviem 8 000 000 EUR
- Lauku saimniecības attīstībai - līdz 2 000 000 EUR, bet ne vairāk kā 700 000 EUR tehnikas, iekārtu un aprīkojuma iegādei
- Pārstrādes uzņēmuma attīstībai - līdz 3 000 000 EUR
- Mājražotājam, kas projekta rezultātā pāriet uz atzīta pārstrādes uzņēmuma statusu - līdz 100 000 EUR
- Meliorācijai – līdz 300 000 EUR

Attiecināmās izmaksas

- Vispārīgās izmaksas projektu ietvaros:
 - 2 % - jaunu ražošanas pamatlīdzekļu iegādes gadījumā
 - 7% - jaunas būvniecības un rekonstrukcijas gadījumā
 - 15% - meliorācijas sistēmu rekonstrukcijai un renovācijai

MKN tiks noteikta arī maksimālie griesti vispārējām izmaksām atkarībā no projekta apjoma
- 10% no projekta izmaksām var veidot tieši ar ražošanu nesaistītas izmaksas (administratīvās telpas, palīgtelpas, personāla atpūtas telpas).

Attiecināmās izmaksas

- Traktoru iegādi atbalsta, ja projektā paredzēto traktoru jauda nepārsniedz saimniecībā esošo traktoru jaudu – 1,2 ZS/ha un 1,2 ZS/LLV
- Dārzkopības (t.sk. kartupeļi) un **augļkopības platībām – 10 ZS/ha**

Tiek ņemti vērā traktori, kas jaunāki par 10 gadiem.

MKN projektā ietvertu maksimālo attiecināmo izmaksu griesti var tikt pārskatīti katru gadu. Papildus tiks noteikti maksimālie attiecināmo izmaksu griesti būvmateriālu iegādes gadījumā (~60% apmērā no būvniecības izmaksām).

Atbalsts jaunajiem lauksaimniekiem

Jaunais lauksaimnieks ir:

- fiziska persona, kura:
 - projekta iesnieguma iesniegšanas dienā ir jaunāka par 40 gadiem
 - lauku saimniecību dibina pirmo reizi, kā tās īpašnieks
 - ir ieguvis atbilstošu vidējo speciālo vai augstāko lauksaimniecisko izglītību (apgūtas vismaz 320 stundas lauksaimniecības priekšmeti) vai uzsācis mācības, lai to iegūtu (mācības jāpabeidz 36 mēnešu laikā pēc projekta apstiprināšanas)

- juridiska personas gadījumā definīcija tiks piemērota personai, kurai pieder vairāk nekā 50,1 procents pamatkapitāla daļu saimniecībā.

Atbalsts jaunajiem lauksaimniekiem

Atbalsts jauniem lauksaimniekiem

maksimālais apjoms vienam pretendentam plānots līdz 70 000 EUR visā periodā

- saimniecības nodibināšana
- lauksaimniecības tehnikas (t.sk. lietotas) un iekārtu iegāde
- lauksaimniecības vaislas dzīvnieku iegāde
- **zemes iegāde,**
- būvniecība
- **ilggadīgo augļkopības stādījumu ierīkošana**
- apgrozāmie līdzekļi

Ieguldījumi materiālajos aktīvos

Papildus atbalsta intensitāte:

- 10% lauksaimniecības agregātu iegādei
- 20% būvniecībai

Papildus intensitāti piemēro attiecināmajām izmaksām līdz 400 000 EUR

Saimniecību un biznesa attīstība

Mazo saimniecību attīstība (35 milj. EUR)

Atbalsta saņēmēji - mazās lauku saimniecības - fiziska vai juridiska persona, kuras gada apgrozījums ir 2000 – 15 000 EUR un kura īpašumā vai valdījumā ir 1-50 ha LIZ

Max atbalsta apjoms - 15 000 EUR (piecu gadu periodā, ne mazāk kā divos maksājumos)

Attiecināmās izmaksas:

- Ražošanas pamatlīdzekļu (t.sk. lietota tehnika)
- Būvmateriālu iegāde un būvniecība
- **Ilggadīgo stādījumu ierīkošana**
- Vaislas lauksaimniecības dzīvnieki
- Apgrozāmie līdzekļi (*MK noteikumos tiks noteikts, cik % no kopējā atbalsta apjoma*)

Saimniecību un biznesa attīstība

Mazo saimniecību attīstība (35 milj. EUR)

Atbalsta saņemšanas nosacījumi:

- Izstrādāts **saimniecības attīstības plāns** visam saistību periodam (piesaistot LLKC konsultantus)
- Pēc projekta īstenošanas saimniecība pārsniedz 15 000 EUR apgrozījumu vai ne mazāk kā 30% pret pieteikšanās gadā iesniegto pēdējā noslēgtā gada pārskatu vai ienākumu deklarāciju vai sasniedz līdzvērtīgu ražošanas pieaugumu (fiziskās vienībās/SI) uzraudzības periodā
- Apgūtas minimālās lauksaimniecības pamatzināšanas (160 stundas).

Mājražošana

IMA apakšpasākumā (M 4.2.) «*Atbalsts ieguldījumiem pārstrādē*»

Pieejamais finansējums periodā: 75 880 110 EUR

Atbalsta intensitāte: līdz 40%

Atbalsta pretendents: juridiska persona, kas nodarbojas ar lauksaimniecības produktu pārstrādi mājas apstākļos (turpmāk – **ražotājs mājas apstākļos**). Pēc projekta īstenošanas pretendents reģistrējas kā pārstrādes uzņēmums. Atbalstu iespējams saņemt investīcijām tehnoloģijās, ražošanas būvēs - pārtikas ražošanas uzņēmumos.

Mērķis: paaugstināt lauksaimniecības produktu pārstrādes efektivitāti un palielināt produktu pievienoto vērtību, veicinot konkurētspējīgas un ilgtspējīgas lauksaimnieciskās ražošanas attīstību un inovāciju ieviešanu uzņēmumos

Ar LEADER pieeju

* LEADER apakšpasākumā (M 19.2.) «**Darbību īstenošana saskaņā ar SVVA stratēģiju**»

* Atbalsts tiek piešķirts saskaņoti ar VRG stratēģiju (**svarīgi** – potenciālās VRG šobrīd uzsāk stratēģiju izstrādi un «teritorijas» vajadzību apzināšanu)

* LEADER pieejā atbalsts tiek īpaši sniegts vietējās ekonomikas attīstībai, atbalstot uzņēmējdarbības projektus (**īpaši**, lauku tūrismā, lauku ekonomikas dažādošanā uzņēmumiem, kuru apgrozījums ir ne vairāk kā 70 000 EUR/gadā **un mājražošanā (bez prasības pārtapt par reģistrētu/atzītu)**).

Atbalsts paredzēts: pamatlīdzekļi, ilggadīgie stādījumi, apmācības, zīmolu radīšana (izveide), tirdzniecības vietu izveide u.c. (vienam projektam līdz 50 000EUR), infrastruktūra (līdz 100 000EUR)

Atbalsta intensitāte: Sabiedriskā labuma projekti - līdz 90%;

Kopprojekti, kopdarbība- līdz 80%;

Privāta labuma projekti- līdz 70%

Platībatkarīgie atbalsta pasākumi vides, klimata un lauku ainavas uzlabošanai

1. Agrovide un klimats

bioloģiskās
daudzveidības
uzturēšana
zālājos

integrētās
dārzkopības
ieviešana un
veicināšana

videi draudzīgas
saimniekošanas
veicināšana

2. Bioloģiskā lauksaimniecība

ražo bioloģiskās
lauksaimniecības
produktus

pāriet uz bioloģiskās
lauksaimniecības
produktu ražošanu

3. Natura 2000 un Ūdens pamatsdirektīvas maksājumi

Natura 2000
maksājumi
mežu platībām

4. Maksājumi
apgabaliem,
kuros ir dabas
vai citi
specifiski
ierobežojumi

Agrovide un klimats (92,4 milj.EUR)

Atbalsta saņēmēji

- lauksaimnieki, kas uzņemas brīvprātīgas piecu gadu saistības

Apakšpasākumi

- **Bioloģiskās daudzveidības uzturēšana zālajos** – atbalsts par bioloģiski vērtīgu zālāju apsaimniekošanu pļaujot vai ekstensīvi noganot (0,3 – 0,9 LLV/ha), atbalsta maksājums 85 EUR/ha. Nopļautā zāle jānovāc no lauka.
- **Integrētās dārzkopības ieviešana un veicināšana** – atbalsts dārzkopjiem, kas pielieto integrētās audzēšanas metodes. Atbalsta maksājums no 74-390 EUR/ha

Ābeles, bumbieres, ķirši, plūmes, mellenes (krūmmellenes), dzērvenes, zilenes – 390 EUR/ha

Avenes, kazenes, upenes, jāņogas, zemenes, ērkšķogas, krūmcidonijas, smiltsērķšķi, aronijas – 258EUR/ha

Ziedkāposti, kāposti, burkāni, galda bietes, lauka gurķi, sīpoli, ķiploki – 74EUR/ha

- **Videi draudzīgas saimniekošanas veicināšana** – atbalsts lauksaimniekiem par videi draudzīgu lauksaimniecisko darbību īstenošanu. Atbalsta maksājums no 35- 87EUR/ha

Bioloģiskā lauksaimniecība (149,4 milj. EUR)

Atbalsta saņēmēji

- lauksaimnieki, kuri pāriet vai veic lauksaimniecisko darbību ar bioloģiskās lauksaimniecības metodēm

Atbalstu var saņemt, ja:

- visa saimniecība bioloģiski sertificēta
- ir attiecīgas iemaņas bioloģiskās l/s produkcijas ražošanā
- nodrošināta standarta izlaide vismaz **280 EUR/ha**

Atbalsta maksājums atkarīgs no saražotās produkcijas realizācijas:

- ja saimniecība nozīmīgu daļu no saražotās produkcijas realizē bioloģiskās pārstrādes ķēdē (vismaz 20%, līdz vismaz 50% 2020.gadā) , atbalsta maksājums 100 % apjomā
- ja mazākos apjomos – atbalsts 80% apmērā un ikgadēji samazinās par 10%

Ilggadīgie zālāji - 138EUR/ha

Laukaugi , pārējās kultūras uz aramzemes, aramzemē sētie zālāji un zālāji sēklu ieguvei, papuve, nektāraugi - 117EUR

Dārzeni (t.sk. garšaugi), kartupeļi un cietes kartupeļi - 398EUR

Augļu koki un ogulāji - 485EUR

**Paldies par Jūsu
uzmanību!**

gunta.bara@zm.gov.lv

Sadarbība (22,1 milj. EUR)

Atbalstāmās aktivitātes:

- Atbalsts lauksaimniecības ražīgumam un ilgtspējīgai Eiropas inovāciju partnerības (EIP) darbu grupu izveidei un darbībai
- Atbalsts jaunu produktu, metožu, procesu un tehnoloģiju izstrādei
- Lauku tūrisma attīstības veicināšana

Atbalsta saņēmēji

- EIP darba grupas, kas ir juridiskas personas
- zemkopības zinātniskās institūcijas un lauksaimniecības vai mežsaimniecības uzņēmumi
- biedrības, kuras biedri vismaz 50 % ir zemnieku saimniecības un individuālie komersanti.

Atbalsta apjoms

- maksimālais atbalsta apjoms vienai EIP darba grupai līdz 500 000 EUR, atbalsta intensitāte līdz 100%
- zinātniskām institūcijām – 2 000 000 EUR (atbalsta intensitāte līdz 100%), uzņēmumiem – 100 000 EUR (atbalsta intensitāte līdz 60%)
- biedrībām līdz 800 000 EUR (atbalsta intensitāte līdz 100%)